

موسسه / پژوهشکده / مرکز مرتبط: موسسه تحقیقات علوم باغبانی، پژوهشکده پسته

عنوان: بهبود شرایط تولید محصول پسته با محلول‌پاشی دورمکس در مناطق دارای سرمای ناکافی زمستانه

یافته منتج از پروژه شماره: ۴-۰۶-۳۳-۱۶۰-۹۸۱۲۷۰ مدت اجرا: ۱ سال و ۶ ماه

مجری: علی تاج آبادی پور رتبه علمی: استادیار پژوهش

آدرس الکترونیکی مجری: tajabadi@pri.ir

تعریف مسئله و اهمیت موضوع:

گرمایش جهانی و تغییرات آب و هوایی سبب شده است که سالیانه، حجم زیادی از روغن ولک جهت جبران نیاز سرمای درختان پسته توسط باغداران در باغات پسته استفاده شود که اختلاف نظری در خصوص تاثیرات مثبت و منفی آن، وجود دارد. در برخی سال‌ها، اثرات منفی شدیدی روی درختان پسته از جمله افزایش سرخشکیدگی و ترشح صمغ از تنه درخت داشته است. در صورتی که کیفیت روغن ولک مصرفی مطابق استاندارد نباشد، این اثرات شدیدتر خواهد بود. بنابراین، اجرای طرح تحقیقاتی در زمینه استفاده از مواد جایگزین روغن ولک با کارایی بهتر در باغات پسته، ضروری است تا بتوان با استفاده از نتایج تحقیق توصیه‌های لازم را به باغداران ارائه نمود و در مواردی جایگزین مناسب را معرفی نمود.

دستورالعمل بکارگیری یافته در عرصه:

- ۱- بررسی میزان سرمای تامین شده هر منطقه و تعیین ارقام دارای نیاز سرمایی ناکافی بر اساس داده‌های هواشناسی در اواسط بهمن ماه
- ۲- بررسی پیش‌بینی‌های هواشناسی مبنی بر عدم وجود باد در زمان محلول‌پاشی و عدم وجود بارندگی ۲۴ ساعت بعد از محلول‌پاشی
- ۴- محلول‌پاشی دورمکس ۴ درصد در صبح (۷ الی ۱۰ صبح)
- ۵- رعایت اصول ایمنی سم‌پاشی (پوشیدن لباس، عینک، ماسک، دستکش، کلاه و کفش مخصوص سم‌پاشی و خودداری از خوردن و آشامیدن)
- ۶- با توجه به اثرات کمتر دورمکس در زود گلدهی درختان در شرایط کم‌بار نسبت به درختان در شرایط پر بار، به دلیل مواد غذایی کم ذخیره شده در گیاه، بهتر است که در شرایط پر بار استفاده شود.
- ۷- پاشش دورمکس روی سایر ارقام، به خصوص ارقام زودگلی مانند احمد آقایی و کله قوچی به دلیل عدم وجود گرده در زمان گلدهی، درختان محلول‌پاشی شده باعث کاهش تعداد پسته درخوشه می‌شود. بنابراین، پاشش روی ارقام دیر گلی مانند اکبری توصیه می‌شود.

نتایج و مزایای حاصل از بکارگیری یافته در عرصه:

- ۱- این تحقیق، به طور هم‌زمان در سه منطقه در استان‌های کرمان، یزد و فارس اجرا شده است.
- ۲- محلول‌پاشی دورمکس ۴ درصد، سبب زودگلدهی رقم اکبری و برطرف نمودن عوارض منفی، ناشی از کمبود نیاز سرمایی می‌شود.
- ۳- ترشح صمغ، به مراتب کمتر در تیمار دورمکس قابل مشاهده بود.
- ۴-۵- افزایش کمی و کیفی محصول در تیمار با دورمکس (وزن خوشه پسته در تیمار دورمکس، ۲/۳ برابر شاهد و افزایش ۶۶ درصدی خندانی نسبت به شاهد) سود ناشی از محلول‌پاشی دورمکس در مقایسه با شاهد در سال‌های این تحقیق، با فرض قیمت هر کیلو پسته ۶۰۰ هزار تومان، حدود ۹۰۰ میلیون تومان در هکتار محاسبه شد.
- ۶- افزایش رشد رویشی، به میزان حدود ۷۰ درصد نسبت به شاهد
- ۷- زودگلدهی درختان و عدم مواجهه با گرما، به خصوص در ارقام دیر گل پسته و افزایش گل‌انگیزی و تولید جوانه‌های گل و در نهایت، افزایش میزان محصول سال آینده

عکس/عکس‌های شاخص از یافته:

وضعیت رشدی درختان پسته: درختان جلو محلول‌پاشی دورمکس ۴ درصد و درختان عقب‌تر، محلول‌پاشی با روغن ولک ۶ درصد